

I Danmark som i en række andre europæiske lande foreligger der planer om udsendelse af nye radio- og TV-programmer på subscriptionsbasis. Kontrollen med at uvedkommende ikke tilegner sig de udsendte programmer tænkes i en del sådanne tilfælde tilvejebragt ved en forvrængning af de udsendte signaler, således at signalet kun kan genoprettes ved køb af en dekoder. Da finansieringsgrundlaget for udsendelsesvirksomheden i sådanne tilfælde direkte er baseret på indtægterne fra omsætningen af dekodere, finder kulturministeriet det ikke rimeligt, at den generelle licensordning finder anvendelse på programmer, som udsendes i kodet form. Udsendelser af denne art falder derfor uden § 22 a.

Efter stk. 1 skal viderefordelingen ske samtidig med, at udsendelsen finder sted, og uden at der foretages nogen ændring i de udsendte værker. Dette indebærer, at enhver programfordeling over et kabelanlæg, som er baseret på afspilning af en optagelse, eller som iøvrigt har karakter af egen udsendelsesvirksomhed, falder udenfor § 22 a. Udenlandske fjernsynsprogrammer, som i fremtiden lovligt måtte blive forsynet med dansk tekst eller tale, er omfattet af § 22 a forudsat at tekstinng eller speakerkommentaren er foretaget af det for udsendelserne ansvarlige radio- og fjernsynsforetagende. En samtidig speakerkommentar eller en i fremtiden mulig tekstning foretaget af det modtagende kabelanlæg vil derimod bevirke, at kabelviderespredning af den ændrede udsendelse falder udenfor § 22 a.

I forbindelse med bestræbelserne på at gøre programmer fra udenlandske radiospredningsinstitutioner tilgængelige for viderefordeling over danske kabelanlæg, kan det ikke udelukkes, at det kan være nødvendigt af tekniske grunde at fremføre programmerne trådløst ved hjælp af radioanlæg på en måde, som har karakter af en fornyet udsendelse direkte til almenheden (rebroadcasting). Bestemmelsen i § 22 a, stk. 1 er derfor i forhold til de i programmerne medvirkende ophavsmænd i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 11 bis også gjort anvendelig på en sådan videreudsendelse. Med hensyn til radiofoniernes retsbeskyttelse efter ophavsretslovens § 48 henvises til bemærkninger nedenfor under nr. 13.

Såvel den nuværende eneretsbestemmelse i ophavsretslovens § 2 om offentlig fremførelse som den foreslåede nye licensbestemmelse i § 22 a gælder i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 11 bis for *enhver* udsendelse i radio eller fjernsyn, uanset om der er tale om danske eller udenlandske programmer.

I enkelte Bernerkonventionslande har man gennemført bestemmelser, som undtager samtidig kabelspredning af de nationale programmer fra ophavsmændenes rettigheder. Baggrunden har dels været offentligtretlige bestemmelser, som forpligter den nationale radiofoni til, om nødvendigt også ved etablering af kabelanlæg, at sørge for, at de nationale programmer står til rådighed for hele landets befolkning, dels en vis generel formodning i retning af, at ophavsmændenes kabelspredningsrettigheder må anses for dækket af de udsendelsesaftaler, som er truffet med de nationale radio- og fjernsynsforetagender.

Kulturministeriet har overvejet, om tilsvarende bestemmelser bør gennemføres i den danske lov. Ministeriet er imidlertid nået til det resultat, at en bestemmelse af den nævnte art ikke vil være hensigtsmæssig. Efter Bernerkonventionen er der intet til hinder for at gennemføre en undtagelsesbestemmelse for den nationale programspredning i forhold til *danske* ophavsmænd. Derimod vil det efter ministeriets opfattelse være vanskeligt foreneligt med Danmarks forpligtelser efter Bernerkonventionens art. 11 bis at bringe en sådan bestemmelse i anvendelse overfor rettighedshavere fra andre Bernerkonventionslande. En undtagelse for de nationale programmer vil derfor kunne udgøre en alvorlig belastning for det samarbejde mellem én fælles dansk opkrævningsinstitution for alle typer af rettigheder og udlandet, som efter kulturministeriets opfattelse må anses for en helt afgørende forudsætning for, at den af ministeriet ønskede forenkling af rettighedsclearingen praktisk kan komme i stand. Lovforslaget indeholder derfor ikke forslag om nogen undtagelse for danske programmer.

Bestemmelsen i § 22 a, stk. 1, vedrører kun selve fordelingen af radio- eller fjernsynsudsendelser over kabelanlæg eller videreudsendelse til almenheden ved hjælp af radioanlæg. Sker der i tilslutning til en sådan fordeling eller videreudsendelse en selvstændig ny offentlig fremførelse f.eks. ved højtaler- eller skærmgengivelse i butikker, storcentre, lufthavne og lignende offentligt tilgængelige steder, omfattes forholdet ikke af § 22 a, men af den almindelige eneretsbestemmelse i ophavsretslovens § 2. Det samme gælder de i lovens § 2, stk. 3, nævnte fremførelser i erhvervsvirksomheder (industrimusik o.lign.).

Retten til viderefordeling eller udsendelse efter § 22 a gælder for alle typer af værker. Kulturministeriet er opmærksom på, at der kan anføres grunde, som taler for, at visse typer værker f.eks. filmværker og sceniske værker af hensyn til værkernes